

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., a JUDr. Davida Krysky, Ph.D., ve věci

žalobce: **P. Ž.**
bytem X

proti

žalovanému: **Městský úřad Kolín**
sídlem Karlovo náměstí 78, Kolín
zastoupen advokátem JUDr. Jiřím Burešem
sídlem Na Březince 1232/16, Praha 5

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. KÚ 33207/2023

takto:

- I. Žalovanému se ukládá povinnost rozhodnout o žádosti žalobce o informace ze dne 23. 10. 2023, kterou se žalobce domáhal poskytnutí „kopie oznámení o přestupku včetně příloh, které je založeno ve spise OD 4644/2023“, ve lhůtě 15 dnů ode dne právní moci rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12 200 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Dne 23. 10. 2023 žalobce požádal žalovaného o poskytnutí „kopie oznámení o přestupku včetně příloh, které je založeno ve shora označeném spise“ (tj. ve spise sp. zn. OD 4644/2023 ve věci přestupkového řízení vedeného se žalobcem.). Výslovně přitom uvedl, že o tuto listinu žádá podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“). Žádost byla součástí podání, v němž se žalobce omlouval z ústního jednání v přestupkovém řízení a vyjádřil k věci.
2. Žalovaný dne 27. 10. 2023 zaslal žalobci sdělení č. j. MUKOLIN/KU 136253/23-kus, že jeho žádost bude vyřízena podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť žalobce je účastníkem přestupkového řízení sp. zn. OD 4644/2023 a správní řád je *lex specialis* vůči informačnímu zákonu. Stanovil proto žalobci termín k nahlížení do spisu na den 9. 11. 2023, který žalobce nevyužil.
3. Žalobce proti tomuto postupu podal dne 13. 11. 2023 stížnost podle § 16a informačního zákona, ve které namítal, že mu žalovaný informaci dodnes neposkytl ani o ní nevydal jiné rozhodnutí.
4. Žalovaný na stížnost reagoval sdělením ze dne 15. 11. 2023, č. j. MUKOLIN/KU 154177/23-kus, ve kterém zopakoval svou původní argumentaci (srov. bod 2) a dodal, že pokud žádá o informace účastník řízení, užije se přednostně § 38 správního řádu bez ohledu na to, zda je předmětem žádosti nahlédnutí, kopie či konkrétní informace. Z tohoto důvodu byla žádost žalobce automaticky vyřízena mimo režim informačního zákona [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 18. 1. 2017, č. j. 3 As 193/2014-37], a žalobce tedy ani nemohl podat stížnost podle § 16a téhož zákona.

II. Obsah žaloby

5. Žalobce se žalobou podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného.
6. Namítá, že žalovaný k jeho žádosti o zaslání konkrétní listiny tuto listinu (informaci) neposkytl ani nerozhodl o odmítnutí nebo odložení žádosti. Žádost tedy nevyřídil žádným ze způsobů předvídaných informačním zákonem, a proto je nečinný. Žalobce již bezvýsledně vyčerpal zákonný prostředek k ochraně proti nečinnosti, protože žalovaný nereagoval na žalobcovu stížnost podle § 16 odst. 1 písm. b) informačního zákona a nepředložil ji nadřízenému orgánu podle § 16a odst. 5 téhož zákona, přestože lhůta pro vyřízení stížnosti nadřízeným orgánem marně uplynula dne 5. 12. 2023.
7. Žalobce nesouhlasí s postupem žalovaného, který jeho žádost vyhodnotil jako nahlédnutí do spisu podle správního řádu. Žalovaný měl povinnost vyřídit žádost podle informačního zákona, neboť tak byla žalobcem výslovně formulována a označena. Z rozsudku NSS ze dne 28. 11. 2018, č. j. 10 As 118/2018-53, č. 3849/2019 Sb. NSS, přitom plyne, že v případě žádosti o zaslání nikoliv celého správního spisu, ale jen konkrétně vymezených listin, jde o informace, na jejichž poskytnutí má žadatel právo v režimu informačního zákona (obdobně rozsudek NSS ze dne 24. 9. 2020, č. j. 8 As 51/2019-39, či Furek, A. a kol. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 51-52). Vzhledem k tomu, že se žalobce skutečně domáhal poskytnutí konkrétně vymezené listiny, nikoliv celého správního spisu, žalovaný nemohl bez dalšího vyloučit, že by se žalobce poskytnutí informace v režimu informačního zákona domohl, byla-li by žádost podle zmíněného zákona posuzována.

8. Navíc, i pokud by žalovaný shledal, že žalobce nemá v režimu informačního zákona na požadovanou informaci právo, měl podle žalobce povinnost „adekvátně“ rozhodnout (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2012, č. j. 9 Ans 7/2012-56).
9. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud uložil žalovanému povinnost rozhodnout o žalobcově žádosti o poskytnutí informace ze dne 23. 10. 2023 ve lhůtě patnácti dnů od právní moci rozsudku.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě namítl, že žalobce neuvádí všechny rozhodné skutečnosti pro posouzení případu. Není totiž pravdou, že by žalovaný na žalobcovu žádost nereagoval, a byl tak nečinný. Žalobce nepodal samostatnou žádost podle zákona o svobodném přístupu k informacím, jak by se z žalobních tvrzení mohlo zdát, ale žádal o poskytnutí listin ze správního spisu žalovaného v rámci podání vztahujícího se právě ke správnímu řízení, jehož byl žalobce hlavním účastníkem. Z tohoto důvodu pak žalovaný vyhodnotil žalobcovu podání podle jeho obsahu jako žádost o nahlédnutí do spisu podle správního řádu.
11. K námitce žalobce, že o jeho stížnosti, která byla žalovanému doručena dne 13. 11. 2023, nebylo doposud rozhodnuto, žalovaný dodává, že stížnost posoudil jako nepřipustnou a informoval o tom žalobce přípisem ze dne 15. 11. 2023. V přípisu opětovně upozornil žalobce na to, že posoudil jeho žádost nikoli jako žádost podle informačního zákona, ale jako žádost o nahlížení do spisu podle správního řádu.
12. Z výše uvedených důvodů má žalovaný za to, že je žaloba nedůvodná. Je přesvědčen, že postupoval zcela v souladu se správním řádem i informačním zákonem a řádně informoval žalobce o svém postupu. Nad rámec svých povinností také nabídl žalobci konkrétní termín pro nahlížení včetně poučení o možnosti žádat jiný termín, čehož žalobce nevyužil.
13. Dále žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Z rozsudku č. j. 3 As 193/2014-37, na který žalovaný odkázal již ve sdělení žalobci, podle něj vyplývá, že institut nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu je třeba chápat jako speciální vůči poskytování informací podle informačního zákona, a proto v případech, na které dopadá § 38 správního řádu, nelze postupovat podle informačního zákona. Žalovaný má za to, že tento závěr podporuje také rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2023, č. j. 1 As 204/2022-30, i žalobcem zmíněný rozsudek č. j. 10 As 118/2018-53, které dokládají, že postup žalovaného byl zcela správný.
14. Nadto, žaloba je podle žalovaného nepřipustná, neboť není splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany podle § 79 odst. 1 s. ř. s. Žádost žalobce totiž souvisela s řízením o přestupku, a nebyla tedy samostatnou žádostí podle informačního zákona. Žalovaný tak nebyl povinen ani oprávněn rozhodovat o žádosti v režimu tohoto zákona. Nahlédnutí do spisu bylo naopak žalobci umožněno. Není tedy dána nečinnost žalovaného jakožto podmínka přípustnosti správní žaloby.

IV. Replika žalobce a duplika žalovaného

15. Žalobce v replice uznává tvrzení žalovaného, že za určitých okolností je úprava nahlížení do spisu speciální úpravou pro získání určité informace. Rovněž souhlasí s tím, že judikatura dovodila, že správní orgány mohou s žádostí nikoli jen nadepsanou, ale i formulovanou jako žádost o informaci podle informačního zákona naložit tak, že ji posoudí podle skutečného obsahu jako žádost o nahlížení do spisu. V tomto případě je však předmětem podané žaloby

tvrzená nečinnost žalovaného, a soud tedy ve svém rozsudku nepředjímá, jak by měl žalovaný rozhodnout meritorně, ale posuzuje pouze nečinnost, tj. zda žalovaný vůbec má povinnost rozhodnout. Otázka konkrétního posouzení (tj. zda je namístě informaci poskytnout, či žádost odmítnout) pak náleží žalovanému v dalším řízení. Žalobce přitom tvrdí, že žalovaný byl povinen rozhodnout v režimu informačního zákona.

16. Žalovaným zmíněný rozsudek č. j. 1 As 204/2022-30 se podle žalobce týkal odlišné situace (žádost o informace byla formulována obecně a směřovala k poskytnutí téměř kompletního správního spisu), přesto však z rozhodnutí vyplývají závěry, které naopak svědčí ve prospěch žalobce. Pro nyní posuzovanou věc je ze zmíněného rozsudku stěžejní, že povinný subjekt byl povinen vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti, měl-li za to, že žadatel neměl právo na poskytnutí požadované informace. Z uvedeného rozsudku lze nadto pro účely nynější věci dovodit, že žalobce měl nejen právo na řádné vyřízení žádosti podle informačního zákona (byť by se jednalo o rozhodnutí o odmítnutí, které by mohl zvrátit nadřízený orgán), ale měl i právo na to, aby mu informace byla poskytnuta, neboť ze závěru Nejvyššího správního soudu plyne, že pokud je informace vymezena dostatečně konkrétně, pak je namístě žádosti vyhovět.
17. Také rozsudek č. j. 10 As 118/2018-53 se týkal odlišné situace, neboť předmětem žádosti byly utajované informace. Jedinou relevantní a v nynější věci aplikovatelnou částí je pak podle žalobce závěr o možnosti vyhodnocení žádosti o informace jako žádosti o nahlížení do spisu, avšak pouze tehdy, pokud je požadována kopie celého správního spisu nebo jeho podstatné části – to však není případ žalobce, neboť ten požádal pouze o jeden dokument.
18. Závěrem pak žalobce k rozsudku č. j. 3 As 193/2014-37 uvádí, že (oproti tamějšímu stěžovateli) nečinil z práva na informace nástroj k šikaně povinných subjektů – jeho žádost nebyla opakovaná a nežádal informace, které by mu už byly známy. Naopak zmíněný rozsudek rovněž podporuje závěr žalobce, že není-li prostřednictvím žádosti o informace žádáno o celý spis, či jeho podstatnou část, lze takové žádosti vyhovět, a to i přestože je žadatel účastníkem daného správního řízení. Tento názor podle žalobce potvrzuje i rozsudek č. j. 8 As 51/2019-39.
19. V reakci na žalobcovu repliku žalovaný zopakoval, že ve vztahu k žalobcově žádosti nebyl nečinný. Žalobce byl účastníkem přestupkového řízení sp. zn. OD 4644/2023, k němuž byla žádost adresována, proto ji žalovaný posoudil jako celek podle jejího obsahu i označení. Navíc, požadovaná informace musela být žalobci známa, neboť v rámci přestupkového řízení žalovaný doručil dne 27. 5. 2023 žalobci výzvu k úhradě, jejíž přílohou byl také protokol o měření rychlosti, který obsahoval všechny podstatné údaje uvedené v žalobcem požadované listině.
20. Rozsudek č. j. 9 As 7/2012-56, na nějž odkazoval žalobce, je podle žalovaného již překonaný. Navíc jeho nosnou částí nebylo řešení právní povahy žádosti, ale problematika zneužití práva ze strany žalobkyně. Přesto i zde Nejvyšší správní soud vyjádřil závěr o přednosti (specialitě) úpravy nahlížení do spisu před obecnou úpravou informačního zákona.
21. Žalovaný se neztotožňuje s tvrzením, že výše uvedené rozsudky podporují žalobcův právní názor. Rozsudek č. j. 1 As 204/2022-30 se netýkal situace, kdy by se žalobkyně bránila nečinnosti správního orgánu. Nebyla ani účastníkem řízení. Proto šlo o skutkově i právně odlišnou věc, jejíž obsah nelze vykládat tak, jak činí žalobce. Naopak skutkově přílehlavý je podle žalovaného rozsudek č. j. 3 As 193/2014-37, neboť stěžovatel žádal o poskytnutí informací (listin) z řízení, jichž byl účastníkem, a Nejvyšší správní soud potvrdil, že se na

jeho žádost vůbec nevztahoval informační zákon. Tyto závěry je nutné vztáhnout i na nyní projednávanou věc a dojít k závěru, že na žádost žalobce nelze vůbec aplikovat informační zákon. Žalovaný tedy nebyl povinen vydávat rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

22. Žalovaný nesouhlasí ani s tvrzením, že podle rozsudku č. j. 10 As 118/2018-53 lze žádost o poskytnutí informací (listin) ze správního spisu odmítnout pouze tehdy, pokud žadatel žádá kopii celého správního spisu nebo jeho podstatné části. Žalovaný zdůrazňuje, že jde pouze o typický příklad, kdy je nutné žádost odmítnout. Navíc by žádost musela mít nejprve povahu žádosti podle informačního zákona, což je v nynější věci přinejmenším sporné. Podstatné ovšem je, že ve zmíněném rozsudku Nejvyšší správní soud potvrdil, že v případě žádosti o informace, která je svým obsahem žádostí o nahlédnutí do spisu, nelze aplikovat informační zákon.
23. Závěrem pak žalovaný zpochybňuje žalobcův výklad rozsudku č. j. 8 As 51/2019-39. Žalobce z něj dovozoval právo účastníka řízení domáhat se informací (listin) ze správního spisu postupem podle informačního zákona. Tato otázka však nebyla předmětem řízení, neboť se věc zakládala na jiném skutkovém základu. Žadatel nebyl účastníkem řízení, jehož se týkaly požadované informace, a navíc požadoval informace v rozsahu přesahujícím podstatnou část správního spisu. Jádrem sporu se týkala otázky, zda vůbec mohou třetí osoby (nikoliv účastníci) získávat listiny ze správních spisů postupem podle informačního zákona. Žalobcem citované závěry proto nelze rozšiřovat na nyní posuzovanou věc.

V. Posouzení žaloby soudem

24. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (žaloba byla podána dne 7. 12. 2023, tedy ve lhůtě podle § 80 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny požadované formální náležitosti.
25. Žalobce rovněž splnil podmínku bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s., neboť dne 13. 11. 2023 podal stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) informačního zákona, která je podle judikatury prostředkem ochrany proti nečinnosti (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017-40, č. 3847/2019 Sb. NSS, bod 46). Žalovaný považoval tuto stížnost za nepřipustnou, a proto ji nepostoupil nadřízenému orgánu podle § 16a odst. 5 uvedeného zákona. Je proto nepochybné, že nadřízený orgán nerozhodl „do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena“, jak požaduje § 16a odst. 8 téhož zákona, a tím žalobce bezvýsledně vyčerpal prostředkem ochrany požadovaný § 79 odst. 1 s. ř. s.
26. Žaloba není ani nepřipustná, jak tvrdil žalovaný ve vyjádření k žalobě. Mylně se totiž domníval, že absence nečinnosti povinného subjektu má za následek nepřipustnost žaloby. Posouzení, zda je povinný subjekt nečinný, je však otázkou důvodnosti, nikoliv přípustnosti žaloby na ochranu proti nečinnosti (viz např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 9. 2010, č. j. 7 Ans 5/2008-164, č. 2181/2011 Sb. NSS).
27. Soud rozhodl na základě skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 81 odst. 1 s. ř. s.) a rozhodl ve věci bez jednání, neboť s takovým postupem oba účastníci výslovně souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
28. Žaloba je důvodná.
29. Podstatou sporu je otázka, zda žalobcova žádost o poskytnutí kopie oznámení o přestupku (včetně příloh), které je založeno ve spise sp. zn. OD 4644/2023 týkajícím se přestupkového

řízení vedeného se žalobcem, měla být žalovaným vyřízena jako žádost podle informačního zákona, nebo jako žádost o nahlížení do spisu podle správního řádu.

30. Informační zákon se nevztahuje mimo jiné na poskytování informací, „*pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací*“ (§ 2 odst. 3 uvedeného zákona).
31. Judikatura dovodila, že takovou zvláštní právní úpravou je § 38 správního řádu, který zakotvuje právo na nahlížení do správního spisu účastníkům řízení a za určitých podmínek i jiným osobám, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod. Tento závěr platí beze zbytku v případě, že žadatel, který je osobou uvedenou v § 38 správního řádu, žádá o zaslání kopie celého spisu, neboť podle obsahu jde o žádost o nahlédnutí do spisu, a proto je třeba postupovat podle § 38 správního řádu (viz např. rozsudky NSS ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 As 38/2007-78, nebo ze dne 13. 12. 2012, č. j. 7 As 18/2012-23). Tento závěr žalobce ani žalovaní nepopírají.
32. Sporné však je, zda se tentýž závěr uplatní tehdy, žádá-li účastník správního řízení, kterému svědčí právo na nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu, o poskytnutí pouze některých konkrétních listin ze správního spisu.
33. K této otázce se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku č. j. 10 As 118/2018-53, v němž sice v souladu s výše uvedenou judikaturou potvrdil (jak zdůrazňoval i žalovaný), že „*§ 38 správního řádu je speciálním ustanovením ve vztahu k informačnímu zákonu jak pro nahlížení do spisu jeho účastníkem a jeho zástupcem (§ 38 odst. 1 spr. řádu), tak pro nahlížení do spisu jakoukoliv jinou osobou (§ 38 odst. 2 spr. řádu)*“ (bod 16). Dále však doplnil, že: „*Pro určení, zda má žádost režim informačního zákona, nehráje žádnou roli, že žadatel nežádá o fyzický přístup do spisu, ale žádá ‚dálkově‘ o kopie celého spisu nebo jeho podstatné části (srov. již rozsudek ve věci 2 As 38/2007 nebo 7 As 18/2012). Fyzické nahlížení do spisu je přece naprosto srovnatelné s pořízením kopie spisu či jeho podstatné části. Ostatně jinak by se význam § 38 spr. řádu zcela vyprázdnil. Osoby, které mají zájem o přístup do spisu, by se jednoduše vyhnuly požadavkům § 38 spr. řádu, event. na něj navazujících zvláštních zákonů (jako je § 45 odst. 1 věta druhá zákona o České národní bance), tím, že by formálně označily své podání jako žádost dle informačního zákona. Požadovaly by nikoliv ‚nahlédnutí‘ do spisu, ale jen ‚pořízení kopie‘ celého spisu nebo jeho podstatné části. NSS zdůrazňuje, že žádosti podle informačního zákona naopak bude, požaduje-li žadatel jen kopie určitých dokumentů ze spisu (nejčastěji půjde o finální rozhodnutí, může jít ale i o několik málo jiných dokumentů tvořících spis - srov. k tomu např. rozsudek ze dne 1. 4. 2014, č. j. 7 As 64/2013-49)*“ (bod 18; zdůraznění doplnil soud).
34. Žalovanému nelze přisvědčit, že Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvedl pouze typický příklad, hovořil-li o tom, že podle § 38 správního řádu má být posuzována žádost o kopii celého správního spisu nebo jeho podstatné části, a že z tohoto důvodu zmíněný rozsudek nebrání názoru, který žalovaný zastává. Je sice pravdou, že pasáž, jíž se žalovaný dovolává, zní: „*Je-li žádost o informace svou povahou žádostí o nahlížení do spisu, typicky proto, že žadatel chce získat kopie celého spisu či jeho podstatné části, musí žadatel věc řešit cestou žádosti podle § 38 správního řádu, nikoliv cestou žádosti dle informačního zákona*“ (bod 25; zdůraznění doplnil soud). Nelze však přehlížet jiné části téhož rozsudku, zejména výše citovaný bod 18, v němž Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že žádost je třeba vyřídit podle informačního zákona, požaduje-li žadatel jen kopie určitých dokumentů ze spisu. Na překážku není ani skutečnost, že skutkové okolnosti věci posuzované v rozsudku č. j. 10 As 118/2018-53 byly

odlišné, neboť výše citované závěry jsou obecným výkladem právní úpravy, který dopadá i na nyní posuzovanou věc.

35. Tento závěr podporuje i navazující judikatura. Například v nedávném rozsudku ze dne 13. 6. 2024, č. j. 9 As 64/2024-38, Nejvyšší správní soud připomněl, že „§ 38 správního řádu je speciálním ustanovením ve vztahu k informačnímu zákonu jak pro nahlížení do spisu účastníky řízení a jejich zástupci (§ 38 odst. 1 správního řádu), tak pro nahlížení do spisu jakoukoliv jinou osobou (§ 38 odst. 2 správního řádu). V takovém případě je žádostí dle informačního zákona pouze taková žádost, ve které žadatel požaduje poskytnutí konkrétní informace ze spisu, nikoliv kompletní správní spis či jeho podstatnou část“ (bod 12) a na základě těchto východisek dospěl k závěru, že „magistrát postupoval správně, když podání stěžovatelky posoudil jako žádost o poskytnutí informací dle informačního zákona, a nikoliv jako žádost o nahlédnutí do správního spisu ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu, ačkoliv magistrát o veřejné sbírce zjevně vede správní spis v rámci její kontroly. Stěžovatelčina žádost totiž obsahovala seznam konkrétních informací, které požadovala poskytnout“ (bod 13).
36. Také v rozsudku č. j. 8 As 51/2019-39, jehož se dovolává žalobce, Nejvyšší správní soud uvedl, že „vyhovět informační žádosti týkající se poskytnutí správního spisu lze nejen, pokud je požadovaný dokument konkrétně označen, ale především **pokud nejde současně[o] kompletní spis či jeho podstatnou část** (viz výše již citovaný rozsudek sp. zn. 1 As 51/2009, případně nověji taktéž již zmiňovaný rozsudek sp. zn. 10 As 118/2018)“ (bod 14). I přes odlišné skutkové okolnosti, kterých se dovolává žalovaný v duplice, je také tento obecný závěr plně použitelný i v nynější věci.
37. V témže rozsudku Nejvyšší správní soud upozornil, že „ani ‚kouskováním‘ žádosti, resp. podáváním dílčích (souvisejících) žádostí o informace, se žadatelé kritériu spočítavajícímu v posouzení rozsahu požadovaných informací nemohou vyhnout. Takový způsob aplikace a výkladu výše citované judikatury by byl ve zjevném rozporu se smyslem rozlišení institutu informační žádosti a nahlížení do spisu, jak byl vymezen shora.“ Ze správního spisu ani tvrzení žalovaného však neplyne, že by se v nynější věci jednalo o takový případ.
38. Taková situace naopak nastala ve věci posuzované v rozsudku č. j. 1 As 204/2022-30, na nějž odkazovali (z odlišných důvodů) oba účastníci řízení. Ze zmíněného rozsudku vyplývá, že žalobkyně požadovala kopii dokumentu Ministerstva zdravotnictví č. j. MZDR 9510/2020 1/MIN/KAN, přičemž tato žádost navazovala na její předchozí žádost ze dne 11. 9. 2020, kdy žádala o zpřístupnění písemností č. j. MZDR 9510/2020-1/MIN/KAM, č. j. MZDR 9510/2020-2/MIN/KAN a č. j. MZDR 9510/2020-3/MIN/KAN a tyto listiny tvořily téměř celý správní spis (viz body 5, 22 a 33). Podle Nejvyššího správního soudu nebyla žádost dostatečně konkrétní, protože stěžovatelka označila požadovanou informaci pouze číslem jednacím dokumentu, na kterém by se snad měla nacházet, ale neuvedla a ani podle svého vyjádření nevěděla, co se na dané listině nachází (nebyla účastníkem řízení). Snažila se tedy získat informace ze správního spisu bez ohledu na jejich obsah (viz body 25 až 30). Popsané skutkové okolnosti jsou skutečně velmi odlišné a Nejvyšší správní soud neučinil žádný zobecnitelný závěr, který by bylo možné aplikovat na nyní posuzovanou věc. Tvrzení žalovaného, že rozsudek č. j. 1 As 204/2022-30 dokládá správnost jeho postupu, je proto nesprávné.
39. S ohledem na výše uvedenou judikaturu lze žalovanému přisvědčit pouze potud, že každé podání je nutno posuzovat podle jeho skutečného obsahu (§ 37 odst. 1 správního řádu). Toto posouzení však žalovaný provedl nesprávně. Přestože v určitých (výše uvedených) situacích

může podání, které je označeno jako žádost podle informačního zákona, svým obsahem skutečně odpovídat žádosti o nahlédnutí do spisu podle § 38 správního řádu, bude-li žadatel žádat pouze určité listiny, které netvoří podstatný obsah správního spisu, a které dostatečně konkrétně vymezí, bude se jednat podle obsahu o žádost podle informačního zákona. Z výše citované judikatury přitom neplyne, že by rozlišovacím kritériem měla být skutečnost, zda je žadatel účastníkem řízení, ale rozhodný je rozsah a konkrétnost požadovaných informací (srov. zejm. argumentaci rozsudku č. j. 10 As 118/2018-53 citovanou výše v bodu 33, v níž Nejvyšší správní soud hovoří o osobách, jimž svědčí právo nahlížet do spisu podle § 38 správního řádu, a přesto závěrem zmiňuje možnost podat žádost o kopie určitých dokumentů podle informačního zákona).

40. Žalobce v žádosti výslovně uvedl, že o požadované listiny žádá podle informačního zákona a žádost koncipoval nejen dostatečně určitě (konkrétně vymezil listinu, příp. listiny, které požaduje – tedy „oznámení o přestupku včetně příloh“), ale i v takovém rozsahu, který podle výše uvedené judikatury nepředstavuje žádost o nahlížení do spisu, ale žádost podle informačního zákona (požadavek na omezený počet listin, který ani zdaleka nepředstavoval kompletní ani podstatný obsah přestupkového spisu, který má soud k dispozici).
41. Žalobci je proto třeba přisvědčit, že žalovaný měl posoudit jeho žádost podle informačního zákona.
42. Na výše uvedeném závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že žalobcova žádost byla součástí podání, které učinil v přestupkovém řízení, jehož byl i účastníkem. Jedna listina může materiálně obsahovat více úkonů (v tomto případě omluvu z jednání, vyjádření k věci a žádost o poskytnutí informací), na něž nemusí nutně dopadat tentýž zákon právě s ohledem na výše zmíněné pravidlo, podle něhož je třeba posoudit každé podání podle jeho skutečného obsahu.
43. Nedůvodný je také argument žalovaného (uplatněný v duplice), že požadovaná informace musela být žalobci známa, neboť v rámci přestupkového řízení doručil dne 27. 5. 2023 žalobci výzvu k úhradě, jejíž přílohou byl také protokol o měření rychlosti, který obsahoval všechny podstatné údaje uvedené v žalobcem požadované listině. I pokud by zmíněná výzva obsahovala všechny údaje uvedené v oznámení o přestupku a případně jeho přílohách, žalobce nemohl tuto skutečnost ověřit, aniž by mu bylo poskytnuto oznámení o přestupku. Účel žádosti tedy nemohl být naplněn.
44. Opačnému závěru nesvědčí ani rozsudek č. j. 3 As 193/2014-37, z něž vycházel závěr žalovaného o vztahu § 38 správního řádu jako *lex specialis* vůči informačnímu zákonu. Přestože je tento závěr v obecné rovině správný, nelze z něj bez dalšího dovozovat, že měla být žalobcova žádost vyřízena podle § 38 správního řádu. Zmíněný rozsudek se totiž nezabýval situací, kdy žadatel žádá pouze konkrétní a nepodstatnou část správního spisu, a proto nepopírá výše popsání závěry rozsudků, které se k takové situaci vyjádřily.
45. Žalovaný v duplice z rozsudku č. j. 3 As 193/2014-37 dovozuje, že podle Nejvyššího správního soudu se na žádost stěžovatele vůbec nevztahoval informační zákon, protože byl účastníkem řízení. Takový závěr však ze zmíněného rozsudku nevyplývá. Důvodem, pro který Nejvyšší správní soud vyloučil aplikaci informačního zákona, byla skutečnost, že obsah žádosti formálně odkazující na informační zákon nasvědčoval tomu, že „stěžovatel neusiloval o získání pro něj nových informací, ale naopak o získání informací, které mu již z logiky věci musely být známy. Takové pojetí informační povinnosti je neudržitelné, neboť by z práva na informace činilo nástroj k šikaně povinných subjektů, což jistě nebylo cílem

zákonodárce. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že na podání ze dne 15. 11. 2012 městský soud správně nablížel nikoli z hlediska jeho formálního označení, ale z hlediska jeho skutečného obsahu a smyslu.“ Taková situace v nyní posuzované situaci nenastala a ani žalovaný obdobné argumenty neuplatnil.

46. Irelevantní pro nynější věc je pak otázka, zda měl žalovaný postupovat podle rozsudku č. j. 9 Ans 7/2012-56, a měl tedy vydat rozhodnutí i pokud shledal, že se na žádost nevztahuje informační zákon, jak tvrdí žalobce, nebo zda je tento rozsudek překonaný, jak tvrdí žalovaný. Ve zmíněném rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že „[p]řesvědčení povinného subjektu o tom, že požadovaná informace nespadá pod režim zákona o svobodném přístupu k informacím, nezabývá tento subjekt povinnosti vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti dle § 15 odst. 1 informačního zákona podané v režimu tohoto zákona“. Taková situace ale v nyní posuzované věci nenastala, neboť žádost žalobce pod režim informačního zákona nepochybně spadala. Soud se proto dále nezabýval tím, zda je citovaný názor judikaturou stále zastáván.
47. Závěrem lze shrnout, že žalobcova žádost byla svou určitostí a rozsahem vymezena tak, že bylo třeba ji považovat za žádost podle informačního zákona. Žalovaný tedy pochybil, jestliže ji vyhodnotil jako žádost o nahlížení do spisu, a namísto vydání rozhodnutí podle informačního zákona pouze žalobci sdělil, že jeho žádost považuje za žádost o nahlížení do spisu a stanovil mu termín, kdy může do spisu nahlédnout. Takový postup byl nezákonný a nelze dospět k jinému závěru, než že je žalovaný nečinný, neboť o žádosti žalobce podle informačního zákona dosud vůbec nerozhodl. Tímto závěrem však soud nijak nepředjímá, zda je žalovaný povinen žádosti vyhovět.

VI. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

48. Soud shledal žalobu důvodnou, proto podle § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobce ve lhůtě 15 dnů ode dne právní moci rozsudku.
49. Pro úplnost soud doplňuje, že z veřejně dostupných zdrojů (<https://www.cak.cz/advokat-detail/f27b7182-77f8-ed11-80f7-00155d64235b>) zjistil, že zástupci žalobce Mgr. Martinu Bartošovi, který za žalobce podal žalobu a repliku, byl s účinností ode dne 23. 4. 2024 pozastaven výkon činnosti advokáta. Vzhledem ke skutečnosti, že od okamžiku pozastavení výkonu advokacie žalobcova zástupce nebylo třeba činit v tomto řízení žádné další úkony, soud žalobce nevyzýval, zda hodlá být zastupován jiným advokátem. Tento rozsudek pak soud zasílá z uvedeného důvodu přímo žalobci.
50. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení. Tu představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč za podanou žalobu a odměna advokáta ve výši 10 200 Kč (na přiznání náhrady nákladů řízení nemá vliv pozdější pozastavení výkonu advokacie žalobcova zástupce, neboť je z obsahu spisu nepochybné, že úkony právní služby učinil ještě v době aktivního výkonu advokacie). Odměna advokáta zahrnuje tři úkony právní služby (převzetí a příprava věci, podání žaloby a repliky) po 3 100 Kč za úkon [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a náhradu hotových výdajů 900 Kč za tři úkony právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). V době poskytnutí úkonů právní služby nebyl zástupce plátcem DPH. Náklady

žalobce tak celkem činí celkem 12 200 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. srpna 2024

JUDr. Věra Šimůnková v. r.
předsedkyně senátu